

TS Český jazyk - DIKTÁTY

© 2000 Terasoft, a.s.
Víšecké náměstí 1280
268 01 Hořovice

tel./fax: 0316/513 316, 0316/516 553
e-mail: terasoft@terasoft.cz
<http://www.terasoft.cz>

Ovládání programu

Hardwarové a softwarové požadavky programů

Instalace a spuštění programů

Deinstalace programů

Použitá literatura a obrázky

Hardwarové a softwarové požadavky programů:

Česká verze programů vyžaduje nainstalovaný operační systém Windows 3.1 CZ (Windows 3.11 CZ), Windows 95CZ, Windows 98.CZ nebo Windows 2000 CZ. Použití jiných jazykových verzí Windows nelze doporučit vzhledem k možným problémům zobrazení fontů s českou diakritikou. Programy ke své správné funkci vyžadují přítomnost českých verzí základních truetype fontů, které jsou součástí Windows (Arial, Times New Roman, Courier New) a bitmapových fontů (MS Serif, MS Sans Serif). Pokud tyto fonty chybí nebo nejsou nainstalovány v české verzi, programy nebudou správně zobrazovat texty (chybějící diakritika, nečitelné písmo).

K provozu program teoreticky postačuje jakýkoliv PC s nainstalovanými Windows a grafickou kartou VGA schopnou zobrazit alespoň 256 barev v rozlišení 640x480. K alespoň trochu rozumnému provozu však doporučujeme počítač s procesorem alespoň 486DX2/66 a 8 MB RAM. Optimální konfigurací je Pentium 300 MHz se 16 MB operační paměti. Pro ovládání programů je požadována myš. Doporučena je zvuková karta. Pro kvalitní zobrazení grafiky by měla být grafická karta schopna pracovat v režimu HiColor (65 535 barev) minimálně v rozlišení 640 x 480 bodů.

V 16 barevném zobrazení (nejstarší VGA karty s pouze 0,25 MB videopaměti nebo sebelepší karta s nesprávným ovladačem) jdou programy sice spustit a používat, ale obrázky nebudou zobrazeny v uspokojivé kvalitě. Problém barevného rozlišení se Vás pravděpodobně nebude týkat, pokud používáte Windows 95. Windows 95 dokáže většinou při instalaci rozpoznat grafickou kartu a nainstalovat odpovídající ovladače. Pokud používáte Windows 3.1, je možné, že jako ovladač grafické karty máte nainstalovaný pouze standardní VGA. Ten byste měli nahradit odpovídajícím ovladačem grafické karty dodaném s počítačem a nastavit alespoň 256 barevné zobrazení. V případě problémů kontaktujte dodavatele Vašeho počítače.

Ovladače grafické karty mohou způsobovat i problémy při běhu aplikace. Pokud některé programy nelze vůbec spustit (Windows hlásí chybu aplikace), na vině je téměř vždy ovladač grafické karty a je nutno jej nahradit aktualizovanou verzí.

Instalace a spuštění programů

1a) v prostředí Windows 95, 98, 2000:

Pokud se program po vložení CD do mechaniky nerozběhne sám (není povolený automatický start z CD nebo program již byl instalován na disk), klikněte myší na tlačítko START. Zvolte SPUSTIT. Do dialogového okna napište D:\SETUP (kde D: je označení disku CD ROM mechaniky vašeho počítače). Stiskněte tlačítko OK a postupujte podle instrukcí instalačního programu.

1b) v prostředí Windows 3.1:

Z menu správce programů vyberte nabídku SOUBOR. Zvolte SPUSTIT. Do dialogového okna napište D:\SETUP (kde D: je označení disku CD ROM mechaniky vašeho počítače). Stiskněte tlačítko OK a dále postupujte podle instrukcí instalačního programu.

2) Dále si můžete zvolit mezi spuštěním programu přímo z CD a instalací. Z důvodu rychlejšího běhu programu, je výhodnější, pokud se rozhodnete nainstalovat jej na disk. V instalačním menu máte možnost zvolit si mezi doporučenou instalací, minimální instalací a síťovou instalací.

- Doporučená instalace zabírá na disku asi 15 až 30 MB podle kvality obrázků, kterou si zvolíte. Pokud budete program provozovat v pouze 256 barevném rozlišení, nemá nejvyšší kvalita smysl. V takovém případě zvolte normální kvalitu. Doporučená instalace obsahuje všechny nezbytné soubory programů. Takto nainstalovaný program lze spustit i bez přítomnosti CD v mechanice. V takovém případě ale chybí zvukový doprovod (možnost nechat si diktát přečíst). V další části instalačního menu si můžete zvolit, zda chcete být v takovém případě na nepřítomnost CD v mechanice upozorňováni (objeví se varování, že program bude pracovat bez zvuku). V instalačním menu máte také možnost zvolit si adresář programu.

- Minimální instalace vytvoří pouze spouštěcí ikonu. Vlastní program je spouštěn z CD a vyžaduje vždy přítomnost CD v mechanice.

Síťová instalace je vhodná, pokud budete chtít program spouštět ze síťového serveru nebo ve výjimečných případech instalovat vše včetně zvuku na pevný disk počítače, kde bude program používán. Pokud zvolíte síťovou instalaci včetně zvuků, je tato instalace velmi náročná na místo na disku. Tato volba je vhodná při instalaci na síťový server, pokud jsou stanice vybaveny zvukovými kartami. V průběhu instalace máte možnost zvolit si adresář programu.

Při doporučené i síťové instalaci je možno si zvolit, zda má být na disk instalována i žákovská verze programu (v ní není povolen tisk doplněných diktátů na tiskárnu).

4) Instalační program vytvoří ve Windows nové programové složky a umístí do nich ikony nově nainstalovaných programů. Pokud jste zvolili možnost síťové instalace, je do adresáře zkopírován soubor netsetup.exe. Pomocí tohoto programu lze vytvořit ikonu pro spuštění programu na jednotlivých stanicích.

Deinstalace programů:

Programy sice neobsahují deinstalační rutiny, ale jejich případná deinstalace není obtížná. Prvním krokem je odstranění příslušné ikony případně i skupiny ve Windows. Program neprovádí žádné zásahy do konfiguračních souborů v adresáři Windows. Zbývá tedy již pouze smazat adresář obsahující příslušnou aplikaci. Program sice zkopíruje do podadresáře SYSTEM v adresáři Windows runtime knihovnu VBRUN300.DLL a několik vbx knihoven (obsažených na instalační disketě), tyto soubory se ale nedoporučuje odstraňovat, protože je mohou používat i jiné aplikace vytvořené v MS Visual Basicu.

Použitá literatura:

V programu jsou použity diktáty zvláště vytvořené pro firmu Terasoft, diktáty obsažené na CD ROM Švec Software - Víš co nevíš? (které firma Terasoft odkoupila od firmy Švec Software) a především diktáty získané díky laskavosti škol (především gymnázií), které nám je k tomuto účelu poskytli. Všem těmto školám za poskytnutí diktátů velmi děkujeme. Zdroje diktátů - škola, která je poskytla - je zobrazena v informačním poli zobrazeném při výběru diktátu.

Použité obrázky:

V programu byly použity ilustrační obrázky z následujících zdrojů:

- sady clipartů a fotografií od firem Corel Corporation and Corel Corporation Limited
- IMSI's Master Clips/Master Photos© Collection, 1895 Francisco Blvd. East, San Rafael, CA 94901-5506, USA
- Task Force Clipart - ©New Vision Technologies, Inc.

Some images used in this program are copyrighted by Corel Corporation and Corel Corporation Limited.

Some images used herein were obtained from IMSI's Master Clips/Master Photos© Collection, 1895 Francisco Blvd. East, San Rafael, CA 94901-5506, USA

Some images copyright New Vision Technologies, Inc.

The images used in this program may not be saved or downloaded and are only to be used for viewing purposes.

Upozornění:

Všechny obrázky je možno používat pouze jako součást tohoto programu a nesmí být používány jiným způsobem (ukládány na média, tištěny apod.).

Ovládání programu

Ovládání programu je snadné, zachovává principy ovládání známé z dřívějších programů Terasoft a většinou nepředpokládá žádné studium uživatelských manuálů.

Práce s programem:

Z hlavního menu lze zvolit buď režim TEST nebo PROCVIČOVÁNÍ. Při obou režimech je možno na další obrazovce zvolit diktát, který chcete procvičovat.

Nejprve je třeba si vybrat kategorii (odpovídající třídě ZŠ), z které má být diktát zvolen. Zobrazí se diktáty, které této kategorii vyhovují. Hvězdičkou před názvem jsou označeny diktáty, které byly v poslední době na tomto počítači již procvičovány (v režimu test nebo procvičování). Nastavení lze uložit (včetně vypnutí nastavení zvuku), potom je po startu programu předvolena vždy příslušná kategorie.

Diktát lze vybrat ze seznamu buď náhodně nebo zvolit konkrétní diktát. Před definitivním potvrzením výběru si lze diktát pomocí tlačítka "náhled diktátu" prohlédnout.

Před vlastním procvičováním je zobrazena úvodní obrazovka. Umožňuje nejprve si diktát poslechnout, popřípadě i prohlédnout (tlačítkem "náhled").

Princip práce s programem se liší podle zvoleného režimu. V režimu TEST je nutno nejprve doplnit všechny provopisné jevy a teprve poté je diktát vyhodnocen (po stisknutí tlačítka "vyhodnotit diktát").

Dokud není diktát vyhodnocen, je možno libovolně odpovědi měnit. Po vyhodnocení je možno kliknutím na chybnou (nebo i správnou) odpověď získat její zdůvodnění.

V režimu PROCVIČOVÁNÍ je naopak každá odpověď vyhodnocována ihned a v případě chyby je zobrazena příslušná nápověda. V obou režimech je možno volit libovolné pořadí doplňování jevů.

Kliknutím myši na zvolené žluté políčko vyvoláme nabídku možných variant, ze kterých je třeba vybrat tu správnou.

Po dokončení diktátu je řešitel odměněn motivačním obrázkem. Ten je odkryt v závislosti na počtu chyb v diktátu. Celý obrázek je zobrazen pouze v případě bezchybného výkonu.

Tisk diktátů:

Všechny diktáty obsažené v programu lze vytisknout. Výběr diktátů pro tisk probíhá obdobně jako pro procvičování. Lze zvolit tisk nedoplněných diktátů (ty lze použít např. pro procvičování na papíře) nebo tisk celých doplněných diktátů (např. pro učitele, který chce diktát použít jako opravdový diktát ve výuce). Pokud máte instalovanou žakovskou verzi programu, nelze tisknout doplněné diktáty.

Hodnocení:

Funkce Hodnocení vyvolává tabulku zobrazující dosažené výsledky. Na dolní liště odpovídá této možnosti symbol grafu. Nechybí ani možnost tisku výsledků (vytištění tabulky hodnocení).

Nápověda:

Kliknutím na symbol otazníku na dolní liště se zobrazí bližší informace o programu a jeho ovládání.

Ukončení aplikace:

Ukončení programu dosáhneme kliknutím myši v hlavním menu na černé tlačítko s nápisem Konec programu nebo uzavřením aplikace pomocí klávesové zkratky Alt + F4.

